

P R A H A
LETNÁ

Helena Zapletalová
diplomní projekt

FA, ČVUT, 14/15
vedoucí práce doc. Ing. arch. Jan Jehlík

OBSAH

ÚVOD

anotace | prohlášení autora
zadání diplomové práce

autorská zpráva

LOKALITA
KONCEPT
NÁVRH

seznam literatury
referenční stavby

ÚVOD

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE	
FAKULTA ARCHITEKTURY	
AUTOR, DIPLOMANT: Helena Zapletalová AR 2014/2015, LS NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE: (ČJ) PRAHA - LETNÁ (AJ) PRAGUE - LETNÁ JAZYK PRÁCE: ČEŠTINA	
Vedoucí práce:	doc. Ing. arch. Jan Jehlík Ústav: 15119 Ústav urbanismu
Oponent práce:	Ing. Arch. Martin Stára
Klíčová slova (česká):	prostor, hmota, pohledová hrana, park, veřejný prostor
Anotace (česká):	Tvorba veřejného prostoru na Letné v Praze. Zhodnocení potenciálu poslední nezastavěné plochy velkého rozsahu v těsné blízkosti centra města. Vymezení prostoru Letenské pláně, tvorba momentu překvapení, gradient veřejného prostoru, promenáda podél pohledové hrany.
Anotace (anglická):	Creation of public space in Letná, Prague. Appreciation of the last large scale unbuilt open space in closeness to the city center. Definition of space of Letenská plain, creation of surprising moments, gradient of public space, esplanade along the view edge of Letná hillside.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou prací vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne 29.5.2015

podpis autora-diplomanta

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: **Helena Zapletalová**

datum narození: 7. 3. 1990

akademický rok / semestr: 2014/2015 LS

ústav: 15119 Ústav urbanismu

vedoucí diplomové práce: doc. Ing. arch. Jan Jehlík

téma diplomové práce:

Praha - Letná

zadání diplomové práce:

1/

Tématem diplomové práce je řešení veřejného prostoru na území Letné v Praze. Řešené území je vymezené levým Nábřežím Edvarda Beneše, ulicí Chotkovou a Badeniho, železniční tratí Masarykovo nádraží – Kladno, a hranicemi Letenských sadů na východní straně (Letenský tunel, Kostelní). Jedná se o tvorbu veřejného prostoru v místě střetu rekreační plochy Letenských sadů a dopravní tepny, třídy Milady Horákové. Součástí práce je reakce na současný vývoj v území, především na dopravní situaci a předpokládanou výstavbu v oblasti stanice metra Hradčanská.

2/

Výsledkem práce bude koncepční řešení území mezi nábřežím Vltavy a železniční tratí s důrazem na detailnější řešení prostorů v těsné blízkosti třídy Milady Horákové. Součástí výstupů bude analýza místa z hlediska kontextu a charakteru veřejného prostoru, architektury a dějů (hierarchie, proporce, členění apod.). Kromě toho bude návrh provázán se způsoby užívání a obývání veřejného prostoru, a to od měřítko celku až po měřítko detailu. Práce bude vycházet ze zpracovaných podkladů (doprava, vybavenost, krajina apod.).

Práce bude zpracovaná v těchto měřítcích:

a) Celoměstský kontext	1:25000 (1:10000)
b) Širší vztahy	1:5000 (vazby na sousední území)
c) Řešené území	1:1000 (parter, struktura objektů a povrchů)
d) Konkrétní řešení veřejného prostoru	1:500(1:200)
e) Schémata - doprava, funkční využití, zeleň apod.	
f) Vizualizace - charakteristické pohledy na klíčová místa řešení	
g) Detaily - uliční profily, struktury a textury apod.	

Práce bude strukturovaná v těchto rovinách:

- Širší vztahy, kontext, vazby
- Celkové urbanistické řešení
- Architektonické řešení veřejných prostorů
- Architektonické/krajinářské řešení dílčích (vzorových) částí

Práce bude mít tyto přílohy:

- Portfolio s průvodní zprávou (základní údaje, bilance, popis analýzy, konceptu a návrhu), všemi relevantními výkresy v příslušném zmenšení, fotodokumentací a případně ukázkou referenčních projektů
- Výkresy dle požadavků FA ČVUT

3/ Součástí práce bude fyzický model v měřítku 1:500

Poznámka: měřítko výstupů mohou být po konzultaci výjimečně upravena, změna bude odůvodněna v závěrečné zprávě a bude potvrzena vedoucím práce

02.03.2015 21
Datum a podpis studenta

Datum a podpis vedoucího DP

23. 3. 2015 [signature]

Datum a podpis děkana FA ČVUT

[signature]

Registrováno studijním oddělením dne

3. 5. 2015

[signature]

Po dohodě s vedoucím práce byla s ohledem na charakter projektu upravena podrobnost výstupů v následujících měřítkách:

- celoměstský kontext

1:100000 (1:50000)

AUTORSKÁ ZPRÁVA

Diplomní projekt konceptuálně zpracovává veřejný prostor na Letné. Urbanistické řešení prostor uzavírá a jasně definuje. Návrh zceluje strukturu veřejných prostor a dodává charakter jednotlivým částem. Koncepte odpovídá důležitosti a monumentalitě místa.

Proč Letná?

Letná má výsadní pozici v rámci pražského údolí, je jedním z nezastavěných pražských ostrohů, které člení městskou strukturu a určují rytmus města. Díky výrazné morfologii a centrální poloze má jedinečný potenciál. Jedná se o poslední volnou plochu velkého rozsahu a měřítka v centru města. Současná podoba však tento potenciál plně nevyužívá.

Pro návštěvníka neznalého Prahy, Letná při průjezdu po třídě Milady Horákové vzbuzuje dojem periferie. Otevřený prostor nemá jasnou strukturu, není ukončen. V blízkosti třídy Milady Horákové chybí intenzita využití veřejného prostoru, typická pro městskou třídu, chybí lidský prvek, lidské měřítko. Letná je povětšinou v povědomí obyvatel zapsána v několika obrazech. Letná jako park. Letná jako stadion Sparty. Letná jako místo Sokolských sletů. Letná a tunel Blanka. Návrh se snaží dát Letné jednotný charakter, propojit všechny obrazy v jeden, přistupovat k celému území koncepčně. Prostor by měl mít městský charakter, avšak monumentalita prázdná by měla zůstat zachována.

Letná, symbol, který vzbuzuje emoce. Letnou se zabývalo mnoho architektů, bylo vyhlášeno mnoho soutěží, žádný z velkých projektů na celkové zastavění pláně však nebyl zrealizován. Na určitou dobu byla pohledová hrana zneužita stavbou Stalinova pomníku, avšak prostor za hradbou stromů zůstal nedotčen. Metronom v místě bývalého pomníku má silně symbolický charakter. Reprezentuje cykličnost, setkávání minulosti s budoucností, tok času. Prostory v patě podesty, jsou kostlivcem ve skříni, který se však snadno může stát velkou přidanou hodnotou. Na Letné se prolínají vrstvy historických událostí, volný prostor působí futuristicky, jako měsíční krajina. Návrh koncipuje Letnou jako místo, kde se prolíná minulost a současnost, jako místo setkávání, setkávání v rovině abstraktní i v rovině konkrétní, fyzické. Prostor, kde se lidé setkávají, tráví volný čas a relaxují.

Z celoměstského hlediska Letná však nemá jen význam ikonický. Letenské sady jsou důležitou součástí celoměstského systému zeleně a společně se Stromovkou tvoří v části Prahy 6 a Prahy 7 jeho základní kameny. Letná má také silnou vazbu na Vltavu. Příkrý svah břehu v místě Holešovického meandru byl dříve využíván jako vinice, nicméně postupem času se na tomto místě vytvořila divoká změť náletové vegetace, která si žije vlastním životem. Tato vegetace je však důležitým článkem v systému ÚSES, v některých místech funkčním a jiným nefunkčním, a také je významným protierozním činitelem. Řešení prostoru svahu Letenské pláně, není ideální, nicméně se jedná o problematiku, která by vydala na samostatný projekt a proto se v návrhu zabývám především náhorní plošinou Letenského ostrohu. Do budoucna by stálo za úvahu obnovení vinic ve vybraných částech, především v oblasti památníku, avšak vzhledem ke složitým hydrologickým poměrům v území se jedná o komplikovaný proces. Návrh proto využívá prostor svahu jako součást koncepce ve stávajícím stavu. Jedná se o kulisu neprostupné vegetace, která tvoří jednu hranici gradientu veřejného prostoru, zároveň je však také podestou pro Letenskou promenádu při pohledu od města.

Návrh pracuje s pěti základními kompozičními principy, které pojímají Letnou jako celek. Prvním principem je zachování otevřeného prostoru a jeho vymezení pomocí hmoty budov, které odpovídají proporcemi a měřítkem struktuře okolní zástavby a zároveň reagují na otevřený prostor. Prázdná Letenská pláně je hmatatelná, jeho dimenze tvoří protipól budovám, stejně jako budovy

svou hmotou vymezují onen prostor. Směrem k Hradčanské potom urbánní struktura přechází ve vilovou zástavbu, reaguje na pás vilové diplomatické čtvrti, doplňuje uliční frontu třídy Milady Horákové a dává jí uliční charakter. Urbanistické řešení prostor jasně definuje, uzavírá a činí je tak čitelným a uchopitelným, zároveň však vynikne jeho velkolepost.

Dalším principem je potom využití pohledových hran. První je na hraně otevřeného prostoru Letenské pláně. Člověk vystupuje zpoza hmoty budov, aby byl konfrontován s otevřeným prostorem, vzniká moment překvapení. Po jedné straně pozorovatel vnímá hradbu budov velkého měřítká, které však ještě více akcentují monumentalitu místa s panoramatem Hradčan v pozadí. Prostor lze vnímat různými způsoby a v různém rychlostech. Začátek volného prostoru je vizuálně naznačen oddělovacím pásem žulových obrubníků a vegetace, lze jej sledovat i při jízdě po Miladě Horákové, avšak, ten pravý dojem udělá až individuální prožitek po prostoupení jedním z akcentovaných vstupů.

Druhou pohledovou hranou, která prostor uzavírá z jihu, je terénní zlom. Ukončuje Letenskou pláň a nabízí panoramatické výhledy na Prahu. Návrh dotváří trasu, která spojuje Vltavu s Petřínem, nerušeně lze dojít soustavou parků a zahrad od řeky až na Strahov s neustálým kontaktem s řekou a výhledem na město. Panorama se v průběhu času proměňuje, pozorovatel jej v průběhu cesty vnímá z různých úhlů.

Dalším principem je propojení, příčné a podélné. Podélná průchodnost mezi Hradčanskou a Letenským náměstím naráží na nehostinnost třídy Milady Horákové vůči chodcům. Návrh výstavby nového polyfunkčního domu s obchodním parterem vedle stadionu oživí ulici a spolu s jednostrannou výsadbou stromořadí a širokým zklidněným chodníkem vytvoří vhodné podmínky pro pěší chůzi. Podélné propojení podporuje i promenáda. Příčné propojení potom překračuje třídu Milady Horákové a vede na terénní zlom. Pro lepší dostupnost území je navržena nová tramvajová zastávka na západní straně pláně.

Gradient je princip, který jasně odděluje jednotlivé části parku dle jejich využití a významu. Hustota vegetace, výběr povrchů a prvků mobiliáře celé území sjednotí, ale zároveň dají vyniknout jednotlivým zónám. Veřejný prostor graduje od otevřeného volného prostoru bez stromů, přes neformální pobytovou louku až po reprezentativní formální část promenády a monumentu.

Do rastru a gradientu vstupuje síť cest a stezek propojující jednotlivé uzly. Stávajícími uzly jsou vstupy, pohledové a objektové cíle v území, na křížení cest vznikají uzly nové, které jsou v návrhu podpořeny interakčními prvky.

Do celkového konceptu jsou vloženy tématické celky, zaměřené na potřeby uživatelů a vytvoření jedinečných a identifikovatelných míst v parku, typu sadu, piknikové louky, studijní zóny, dětského hřiště. V rámci těchto celků jsou potom v blízkosti důležitých uzlů umístěny interakční prvky, které zajišťují vybavenost území.

V návrhu se snažím přistupovat k celému území koncepčně a využít jeho potenciálu. Mým cílem je zachovat tento jedinečný prostor, podpořit jej, sjednotit a dát mu jasnou strukturu.

LOKALITA

Letná se nachází v srdci Prahy. Po tisíciletí Vltava utvářela pražskou kotlinu a právě Letenský ostroh donutil řeku meandrovat. Vznikl tak charakteristický tvar koryta, díky kterému je Praha jedinečná a snadno rozpoznatelná.

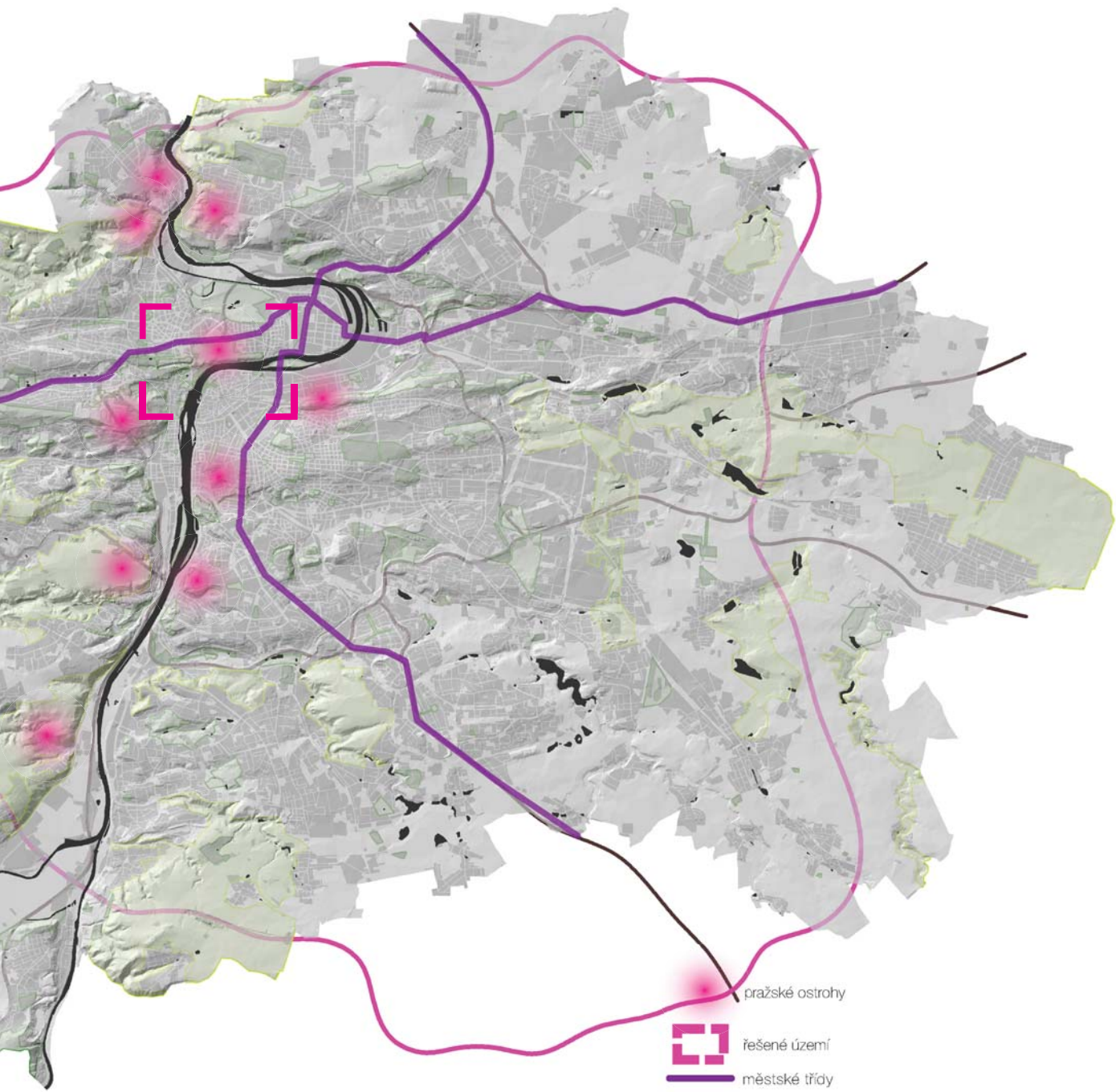

Letná jako jeden z prázdných ostrohů utváří rytmus města a člení urbánní strukturu. Ostrohy jsou nezastavěnými plochami v blízkosti terénních hran se svahy strmě spadajícími k řece. Všechny ostrohy mají unikátní charakter a poskytují skvělé vizuální a panoramatické potenciály, Letná však má zcela jedinečnou pozici. Nachází se v těsné blízkosti centra města a hradu. Má dobrou dopravní dostupnost, je z centra města dobře viditelná a město je viditelné z ní.

Letnou prochází důležitá východozápadní komunikační městská osa, která má potenciál stát se městskou třídou. Zároveň je významným prvkem celoměstského systému zeleně, a její svahy mají funkci nadregionálních prvků územního systému ekologické stability. Letná je plochou zeleně středního měřítka, zajišťuje obsluhu v lokálním i celoměstském měřítku, především však díky svému symbolickému významu.

Pohledy z pražských ostrohů (foto Jana Horecká)

Vyšehrad

Divčův hrad

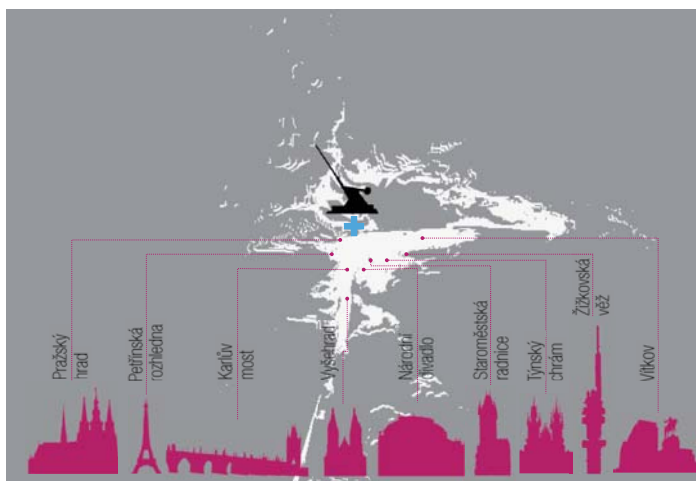

Braník

PANORAMA

Jako výchozí bod pro analýzu viditelnosti dominant byl zvolen Metronom, jedná se o bod ve středu terénní hrany. Z Letné lze za dobré viditelnosti dohlédnout až na Jižní město, Pankrác, Nusle, Vinohrady, Žižkov.

Hlavními dominantami při pohledu na západ je potom Hanavský pavilon v prvním plánu, kostel Sv. Mikuláše na Malé Straně, Petřínská rozhledna a Hradčany.

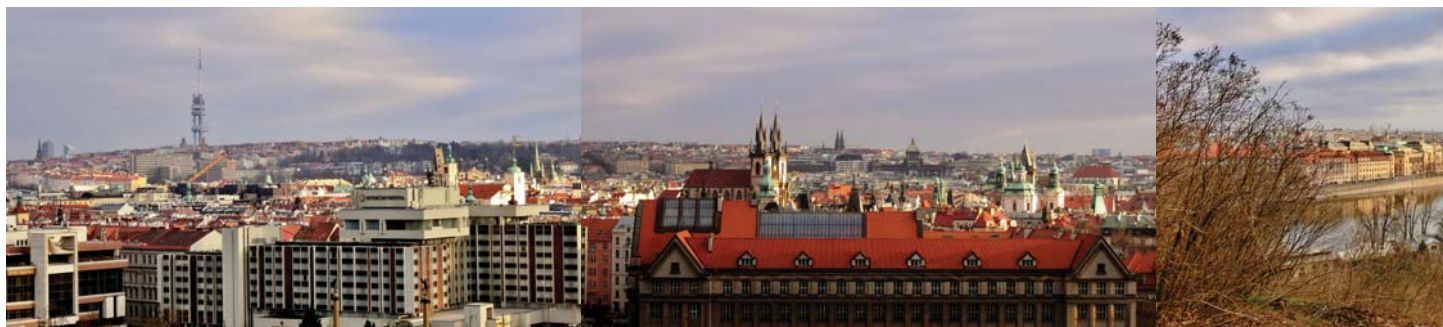
Letenská pláň

Veřejný prostor Letenských sadů

Panorama Prahy

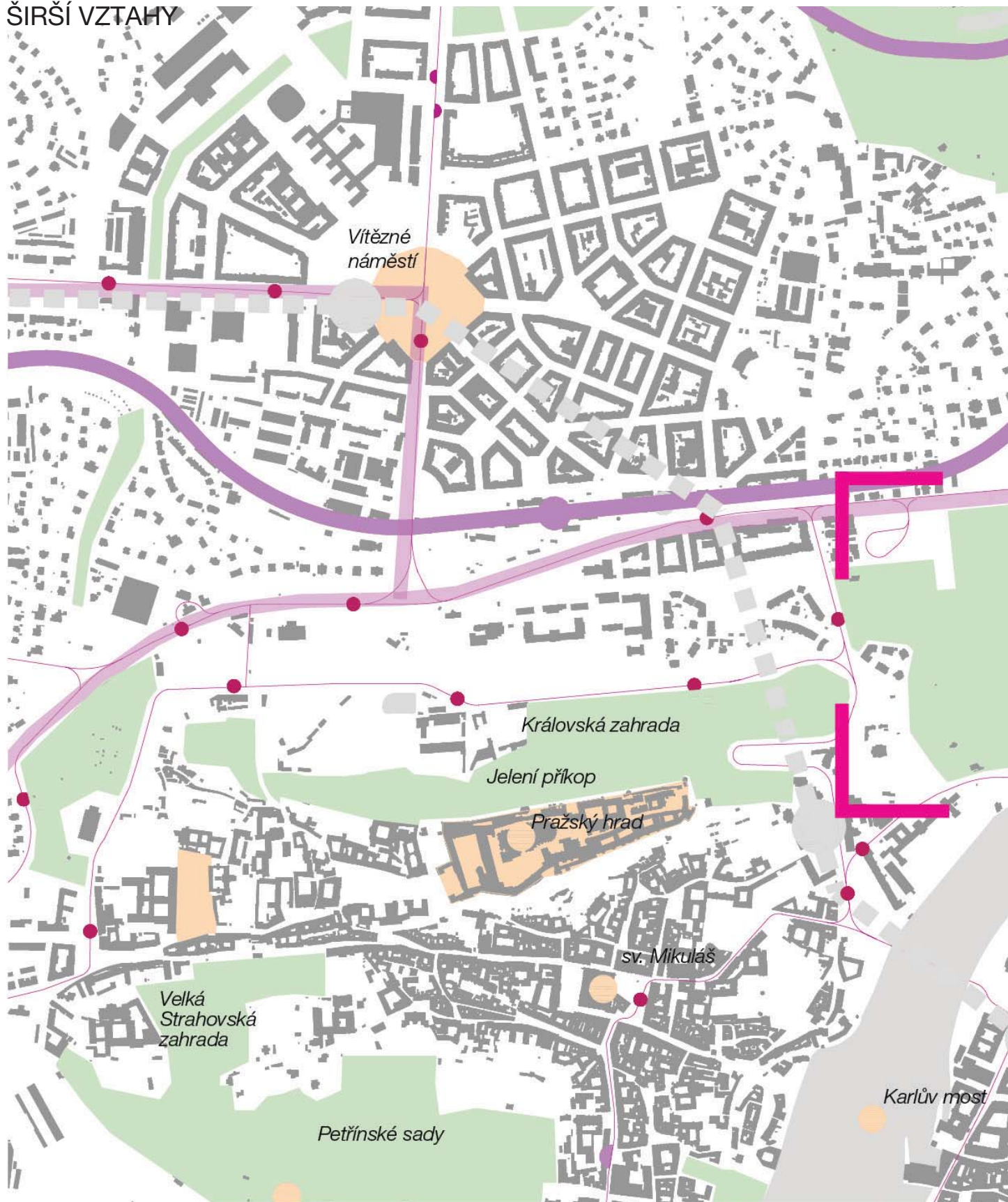

ů

ŠIRŠÍ VZTAHY

ANALÝZY ÚZEMÍ

Letenská pláň je sevřená mezi dvěma územími tvořenými blokovou zástavbou, Holešvicemi a Dejvicemi. Ze západní strany se však ještě mezi Dejvice a Letnou dostává klín zástavby menšího měřítka. Pás vilové zástavby probíhá směrem od Bubenečské diplomatické čtvrti až po vily za hradbami. V okolí pláně jsou umístěny velké solitérní blokové domy.

Doprava je jednou z velkých výhod i nevýhod území. Letná je poměrně dobře obsloužena tramvají a metrem. Doprava však tvoří také bariéry. Třída Milady Horákové se chová jako rychlostní komunikace, dopravní zátěž by se však měla po zprovoznění tunelu snížit. Druhou bariérou je železnice. Při pohybu v příčném směru, z Letné do Stromovky je nutné překonat dvě kapacitní komunikace a železnici.

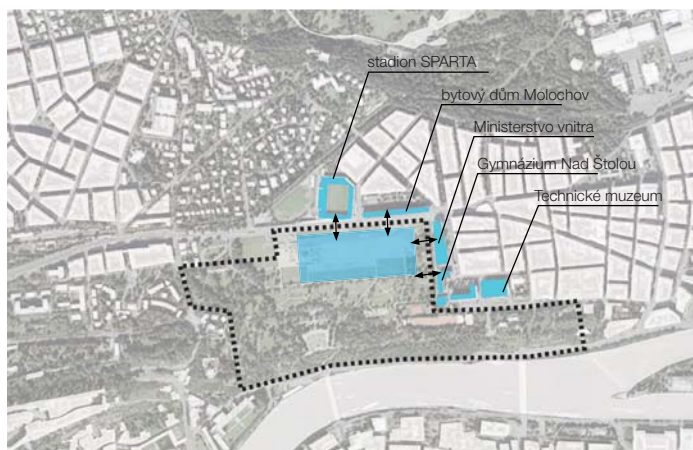
Zastavěné - nezastavěné

Veřejné - neveřejné

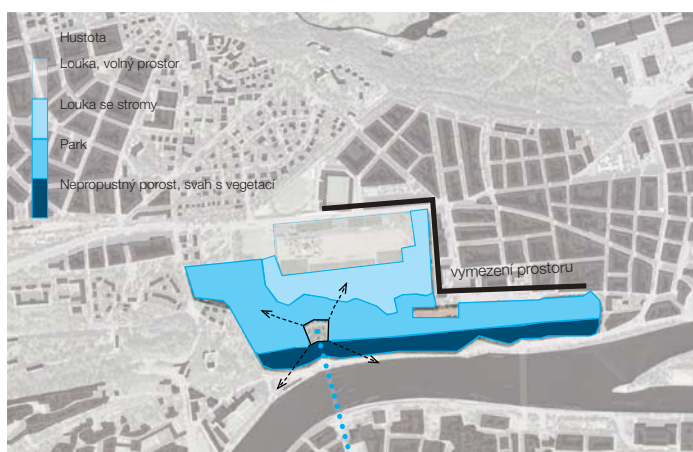
OHRANIČENÍ

Prostor Letenské pláně je ze severovýchodní strany rámován budovami velkého měřítka, ze severozápadní strany vymezení prostoru chybí.

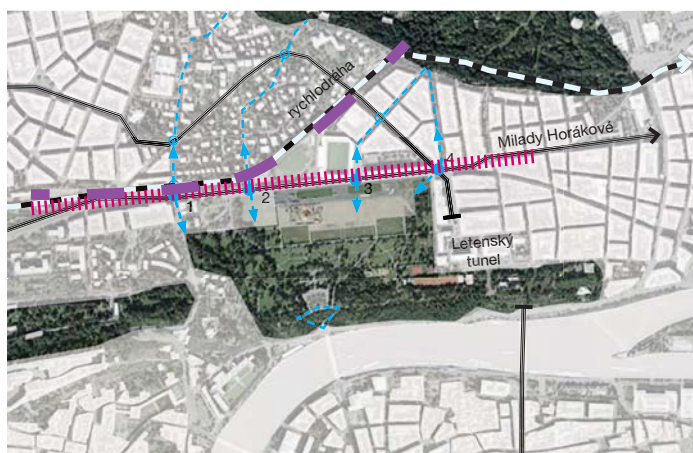
MĚŘÍTKO A HUSTOTA

Prostor je vymezen z východní strany budovami velkého měřítka. Veřejný prostor v parku má potom odlišnou hustotu, která se směrem k pláni rozměňuje. V současné době výška vegetace umožňuje výhledy z Metronomu jižním a severním směrem.

PROSTUPNOST

Letná je poměrně dobře dostupná z Hradčanské i Holešovic, ale z centra města se stává nedosažitelnou ikonou. Stejně tak pohyb mezi Letnou a Stromovkou je poměrně obtížný.

HISTORIE A VÝVOJ

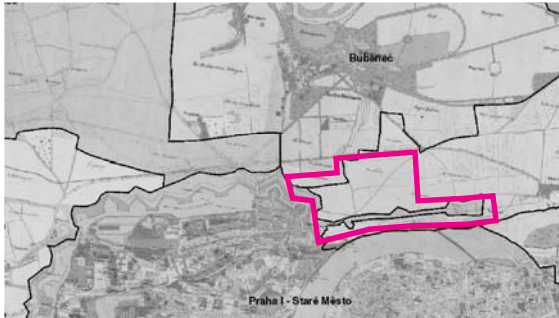
Letenská pláň byla v historii hájeným nezastavitelným územím. Od dob vzniku města se nacházela za hradbami a sloužila jako shromaždiště vojsk a vojenské cvičiště (viz mapa stabilního katastru z roku 1842), čímž bylo vyloučeno jakékoliv stabilnější osídlení. Stavební vývoj probíhal směrem od Bubnů a Holešovic, kde postupně vznikala bloková zástavba. Od přelomu 20. století byla Letenská pláň jedním z posledních možných míst pro stavební vývoj v centru Prahy. V její blízkosti byla právě v té době postavena unikátní vilová kolonie, pás který se táhne od Stromovky až k hradbám a obsahuje domy od architektů zvucných jmen jako Jan Koula, Jan Kotěra či Dušan Jurkovič. K Letenské pláni však přiléhají dvě z nich, Kočího vila a Roškotova vila, tvořící bránu do celé kolonie. V poslední době jsou tyto vily často skloňované s ohledem na developerské projekty a chátrající stav budov.

Po asanaci Starého města v roce 1914 se začalo uvažovat o propojení s druhým břehem Vltavy, bylo vyhlášeno mnoho soutěží, které řešily jak propojení Starého města a Letné, urbanistickou koncepcí Letenské pláně tak návrh vládních budov. Žádný z nich se však neuskutečnil. Až v roce 1953 byla myšlenka propojení zrealizována v podobě Letenského tunelu.

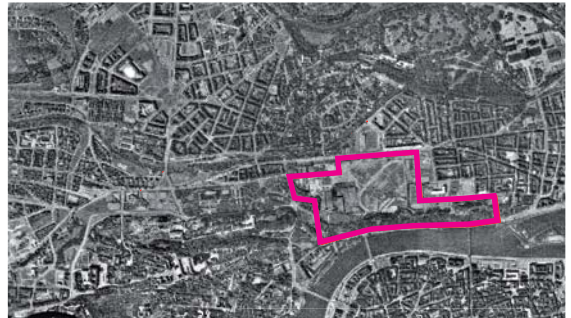
Samotná hrana Letenské pláně byla zastavěna až ve 30. letech 20. století. V roce 1934 byla postavena západní tribuna stadionu Sparty, v roce 1936 potom vznikl projekt obytného domu Molochovo od architekta Josefa Havlíčka. Poté byla mezi léty 1935-1939 postavena budova tehdejšího Nejvyššího kontrolního úřadu, nyní Ministerstva vnitra, podle návrhu architektů Roškota a Zázvorky.

Letenská pláň poskytovala prostor megalomanským projektům typu Spartakiád, prvomájových průvodů, vojenských přehlídek, ale také demonstrací. K velkým akcím je využívána dodnes, probíhají zde koncerty, v době Olympiády zde vznikl dočasný olympijský park, konají se zde kulturní akce typu Letní Letná.

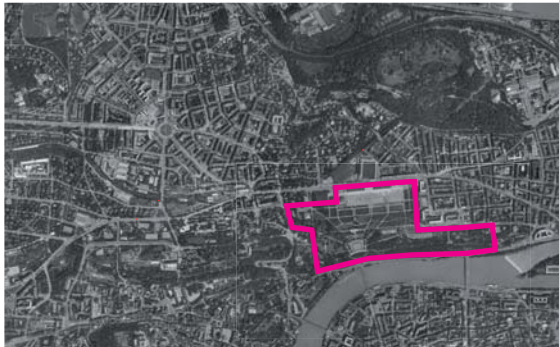
Jižní svah Letenského ostrohu byl až téměř do konce 19. století využíván jako vinice. Výjimečnou polohu Letné si uvědomovali již panovníci ve 13. století, Přemysl Otakar II. zde pořádal korunovační slavnost. Později bylo vypracováno mnoho návrhů na kolonizaci jižního svahu, uskutečněna byla až stavba Stalinova pomníku. Ten však vydržel stát šest let, poté byl rozebrán. V současné době na podestě stojí symbolické kyvadlo metronomu.

1842

1938

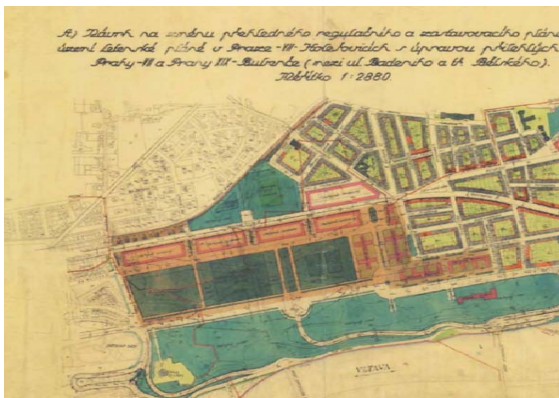

1975

2013

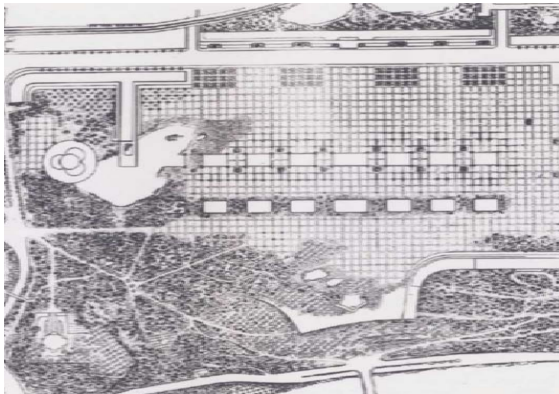
„Ne“stavební vývoj Letné

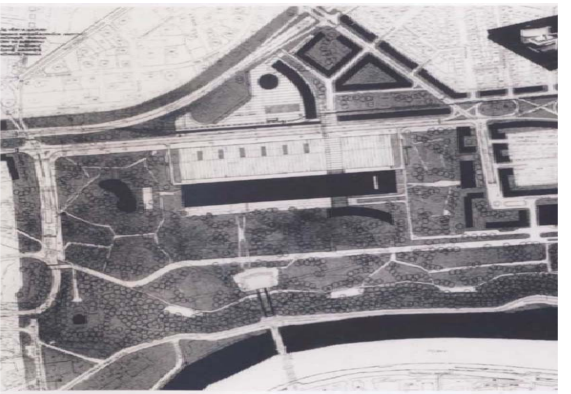
Státní regulační komise, 1920

Karel Kutnar, 1960

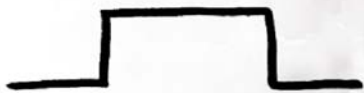

Ladislav Žák, 1964
Plány a návrhy

Viktor Rudiš, 1964

KOMPOZIČNÍ PRINCIPY

VYMEZENÍ PROSTORU

_ podpoření monumentality otevřeného prostoru, ohraničení Letenské pláň pomocí hmoty budov navazující na strukturu a měřítko stávající zástavby

POHLEDOVÉ HRANY

_ využití potenciálu otevírání výhledů na panorama Prahy, momenty překvapení, možnost cítit otevřený prostor

PROPOJENÍ

_ prostupnost v podélném i příčném směru, vytvoření trasy umožňující plynulý průchod od Vltavy až na Petřín s výhledem na panorama Prahy

GRADIENT

_ artikulace veřejného prostoru dle schématu respektující celkový koncept, význam a rozdílné způsoby využití jednotlivých částí

UZLY A SÍŤ

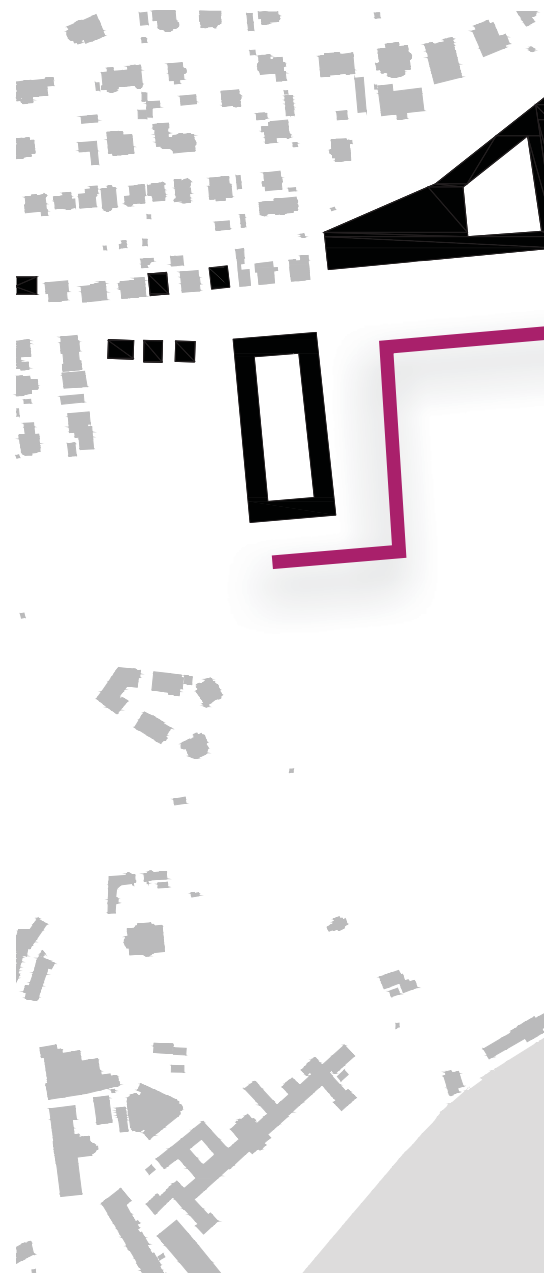
_ návrh sítě komunikací propojujících objektové a pohledové cíle

VYMEZENÍ PROSTORU

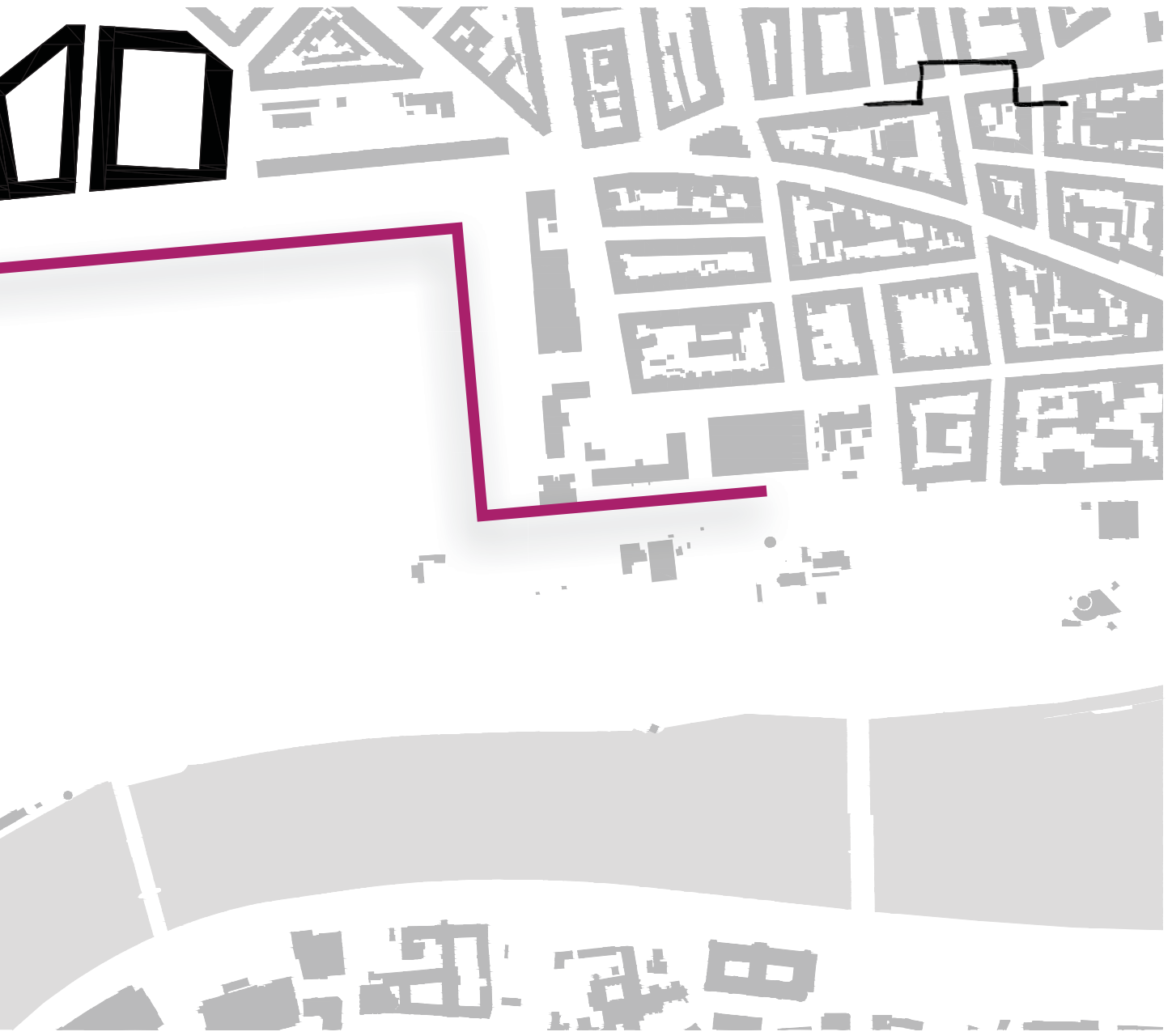
Letná je poslední nezastavěnou plochou velkého rozsahu a měřítka v blízkosti centra města. V historii nebyla Letenská pláň nikdy plně zastavěna a tato výsada by měla zůstat zachována. Otevřený prostor umožňuje městu dýchat.

Návrh téma otevřeného prostoru uchopuje a zpracovává, volný prostor zůstává zachován. Nově navrhované hmotové řešení budov v blízkosti Letenské pláně prostor jasně vymezuje a uzavírá. Tímto se stává čitelným a jasně uchopitelným. Urbanistické řešení reaguje na strukturu stávající zástavby a monumentalitu otevřeného prostoru. Na hranách pláně jsou navrženy budovy velkého měřítka reagující na solitérní stavby Ministerstva vnitra a obytného domu Molochoch, které prostor pláně rámují. Zároveň respektují blokovou zástavbu sousedních Holešovic a Dejvic. Směrem ke Špejcharu struktura přechází ve vilovou zástavbu, čímž doplňuje pás budov menšího měřítka Bubenečské diplomatické čtvrti a vilových domů v okolí Chotkových sadů. Stadion zůstává zachován, avšak je obestavěn a využíván multifunkčně, stejně jako nově navrhovaný polyfunkční dům v jeho sousedství.

Schématické znázornění doplnění nedokončené uliční fronty na třídě Milady Horákové

POHLEDOVÉ HRANY

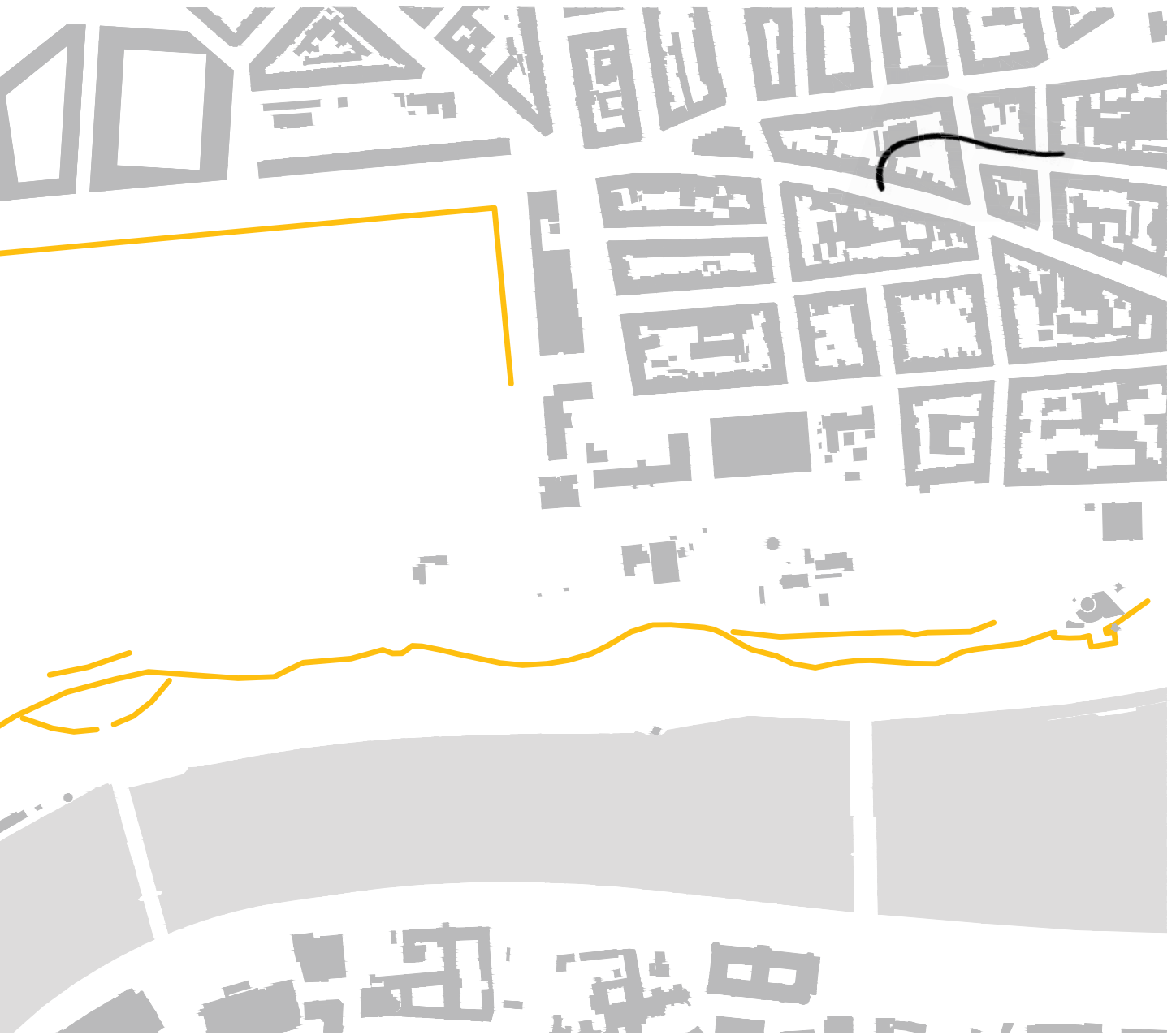
Díky morfologii a struktuře zástavby má Letná výrazný panoramatický potenciál. Přírodní pohledová hrana se nachází na terénním zlomu Letenské pláně nad Vltavou. Umožňuje přehlédnout panorama Prahy od jihu k západu, pohled ukončuje výhled na Pražský hrad. Druhou pohledovou hranu tvoří hranice Letenské pláně s výhledem na otevřený prostor, hradbu stromů a hrad v pozadí.

Návrh tento potenciál využívá. Terénní hrana slouží jako promenáda s měnící se intenzitou vizuálního kontaktu s panoramatem města. Návštěvník se v průběhu trasy obtáčí kolem Holešovického meandru, celou dobu se pohybuje v parku nebo historickém prostředí. Konceptce prostorového řešení pracuje s momenty překvapení, otevíráním pohledů a konfrontací s prázdnem. Hrana volného prostoru je ze strany parku zdůrazněna jasným členěním vegetace.

Kompoziční vyvážení dominant Pražského hradu a Petřinské věže hmotou vegetace

PROPOJENÍ

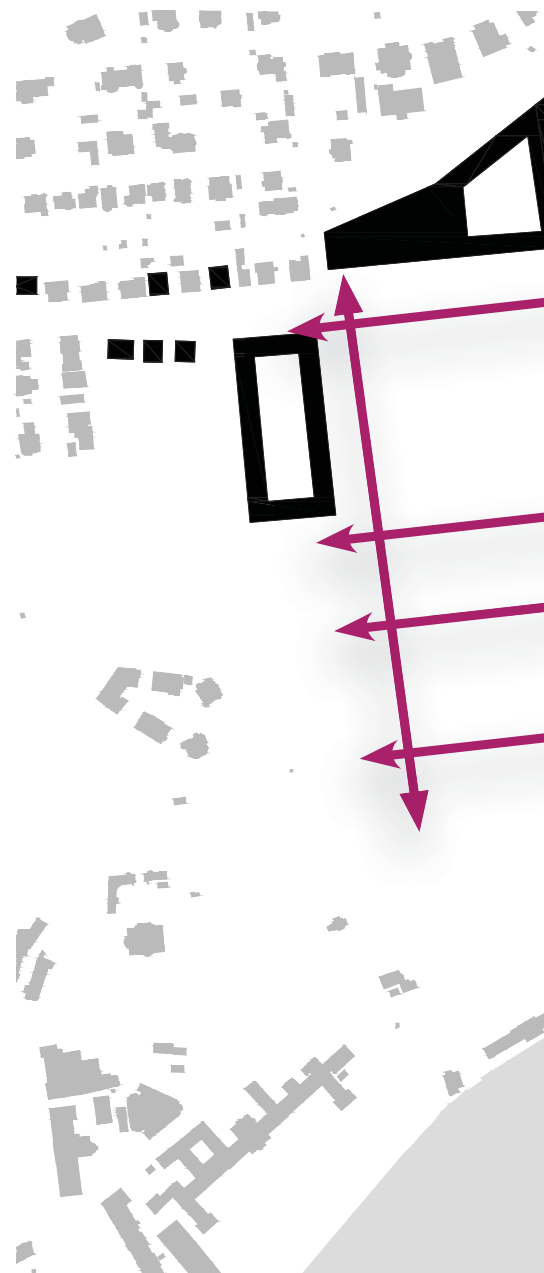
Podélné a příčné osy území jsou hlavními propojovacími směry.

Podélně se jedná průchodnost mezi Hradčanskou a Letenským náměstím, která v současné době nefunguje, se zlepšit vznikem obchodního parteru s pobytovým chodníkem a stromořadím.

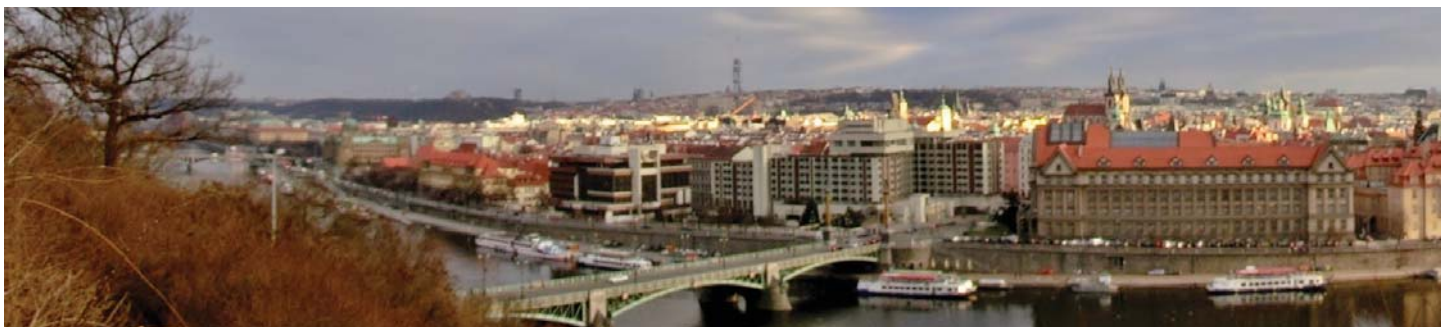
Podélně také dochází k propojení podél terénní hrany, kdy vzniká vyhlídková trasa od Vltavy až po Petřín. Propojení dovoluje návštěvníkovi sledovat změnu panoramatu z různých úhlů.

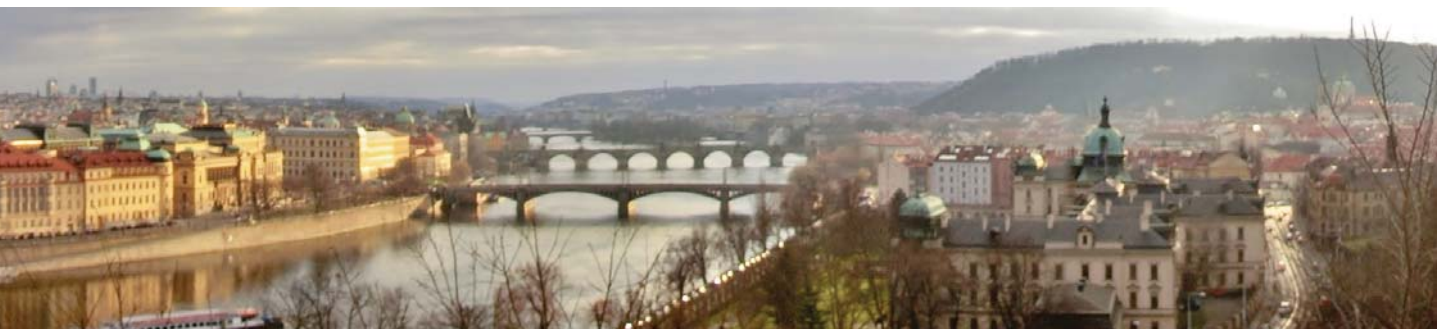
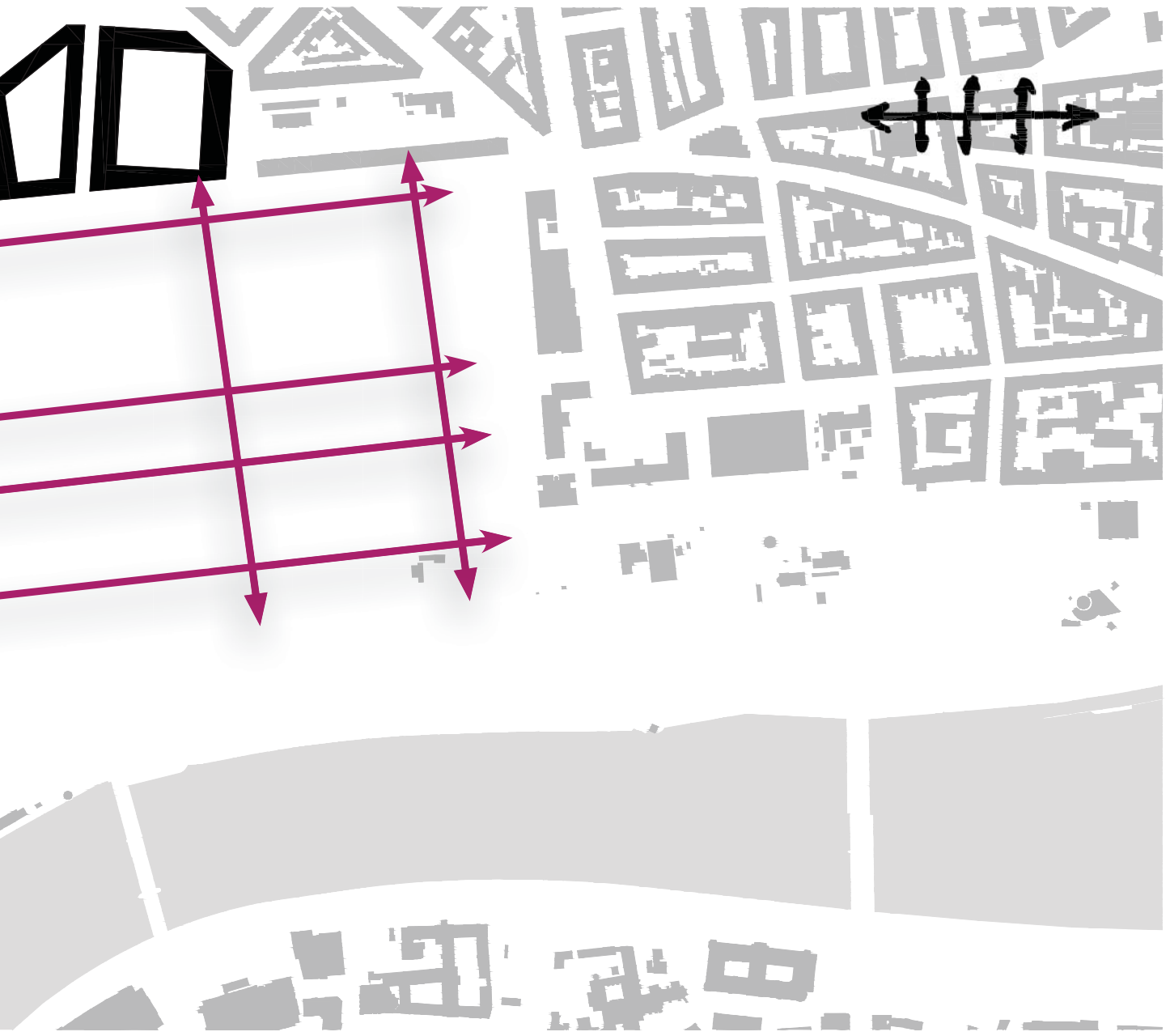
V příčném směru se jedná o propojení městské třídy s pohledovou hranou. Ve větším měřítku jde potom o zlepšení prostupnosti mezi dvěma parky celoměstského významu, Stromovkou a Letnou.

V místě výjezdu z tunelu je navržen nový přechod a nová tramvajová zastávka, které umožní plynulejší pohyb mezi pravým a levým chodníkem ulice Milady Horákové.

Trasa vedoucí od Vltavy až na Petřín, možnost sledovat panorama z různých úhlů

GRADIENT

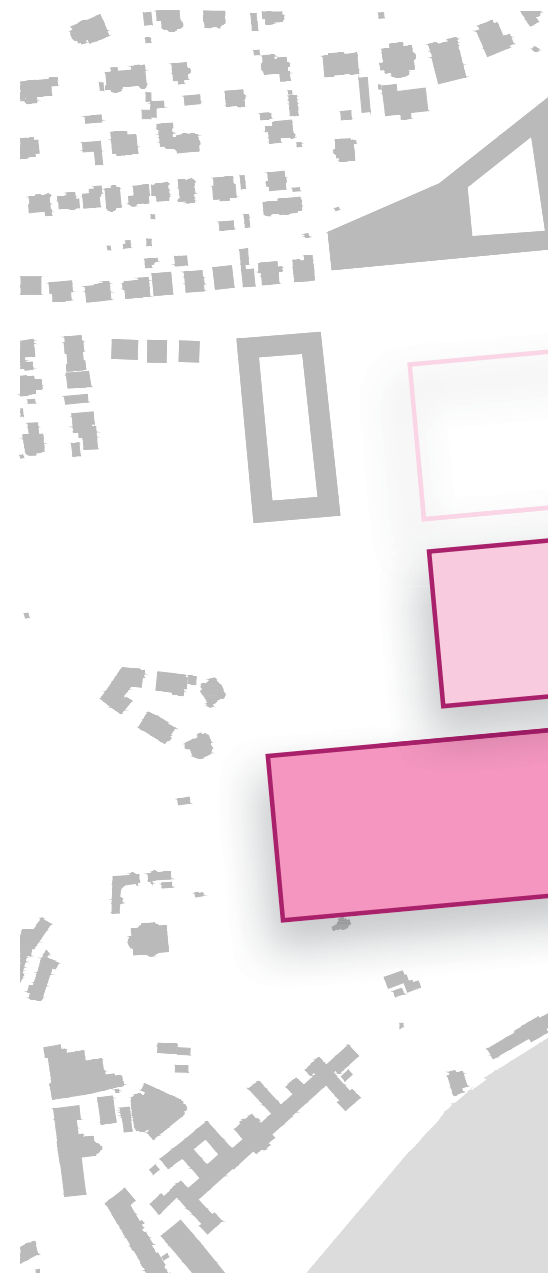
Artikulace veřejného prostoru respektuje celkový koncept změny měřítka a gradace od prázdného prostoru až po prostor plný, s hustou vegetací. Veřejný prostor je rozdělen do tří zón s odlišným charakterem dle jejich významu a způsobu využití.

Otevřený prostor pláně je vyčištěn a ponechán ve své monumentální formě. Od ulice je oddělen v západní části převýšením a také pásem žulových zídek s vegetací. Do prostoru tedy nelze vstoupit v jakémkoliv místě, ale pouze ve vstupech zvýrazněných již stávajícími prvky drobné architektury, na které v návrhu navazují. Z ulice tedy nejde naplno cítit velikost prostoru, ale lze do něj nahlédnout, naplno je návštěvník s prostorem konfrontován až po projití vstupními body.

Plochu je možné využívat pro velké kulturní akce, koncerty, ale také individuální sportovní vyžití. Okolo písčité plochy je široký chodník vhodný i pro cyklisty a bruslaře. Samotná plocha potom slouží pro rekreační vyžití, kolektivní a jiné sporty.

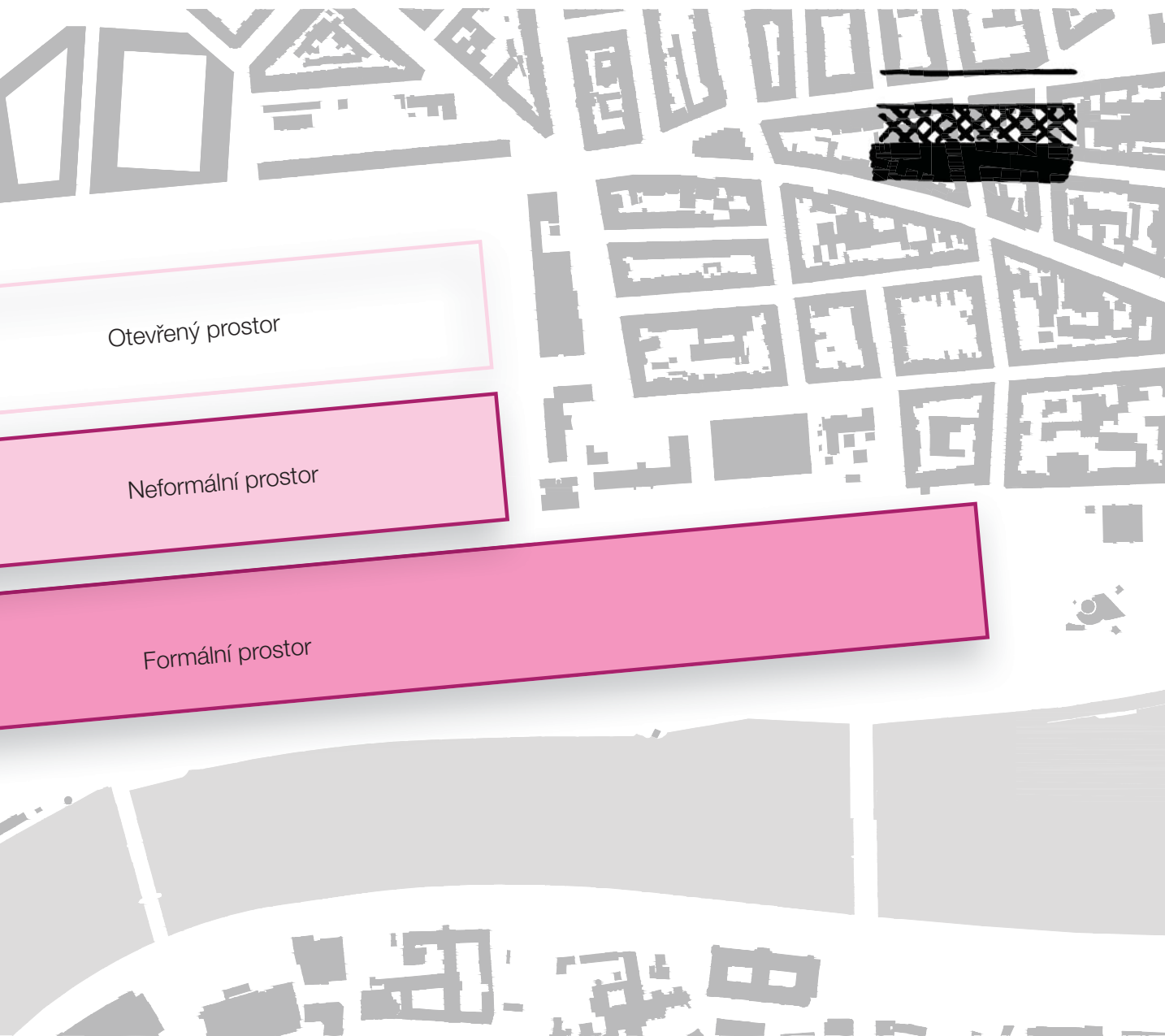
Neformální prostor je pobytovou loukou se soliterními stromy, s mobiliářem rozmístěným v travnatých plochách, přechody mezi jednotlivými povrchy jsou plynulé. Jedná se o prostor k relaxaci, odpočinku a sportu. Tato zóna, se střední hustotou stromů hmotově funguje jako předpolí formální zóny, stejně jako stromořadí před budovami.

Formální část je zóna s největší hustotou vegetace, tvoří neproniknutelnou hradbu, která skrývá poklad, moment překvapení, kdy se po průchodu hradbou otevírají výhledy. V návrhu doplňují stromy a skrývám tak oblast památníku před pohledy z otevřeného prostoru. Formální část má reprezentativní funkci, obrubníky jsou zvýšené a povrchy na hlavních komunikacích dlážděné, navazuje na historii památníku, metronomu.

Metronom jako součást monumentální zóny, aktuální využití skatepark

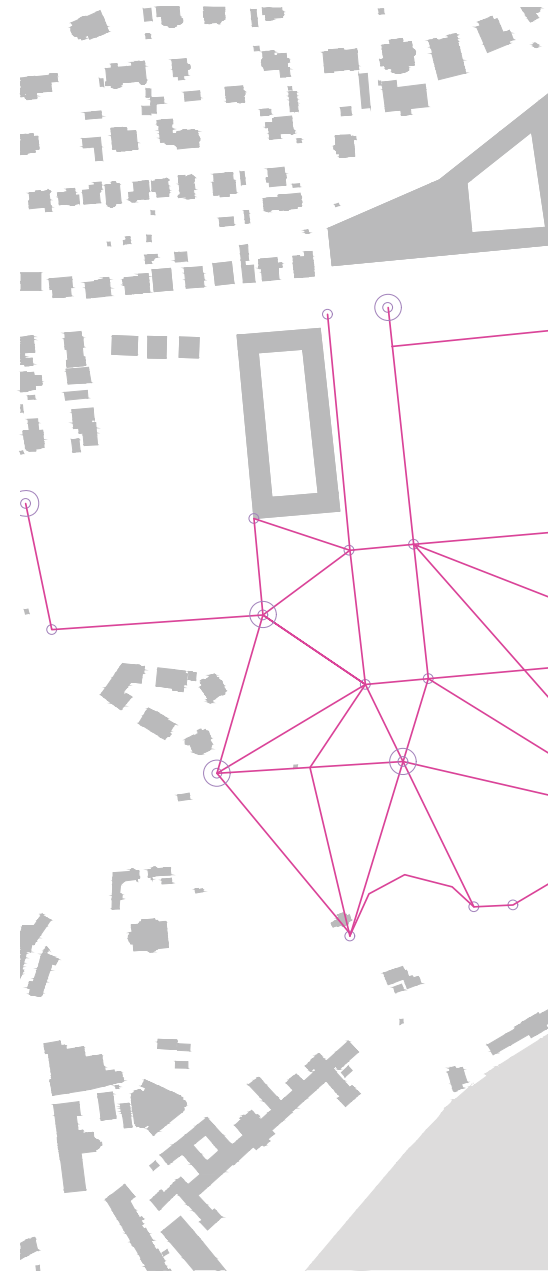
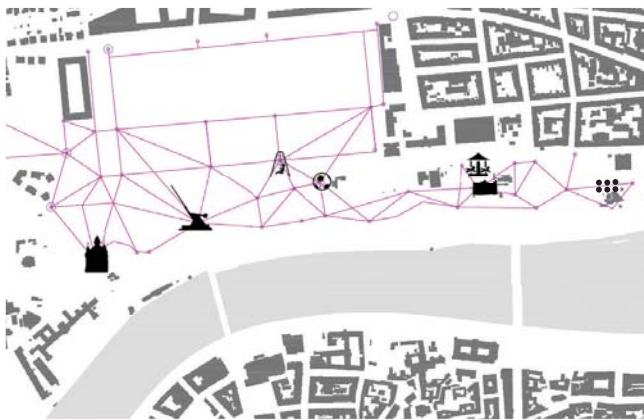

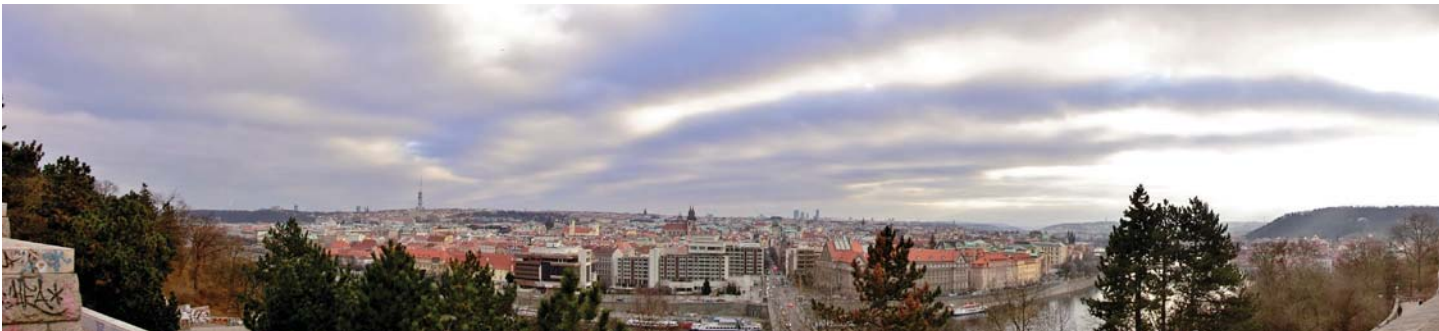
UZLY A SÍŤ

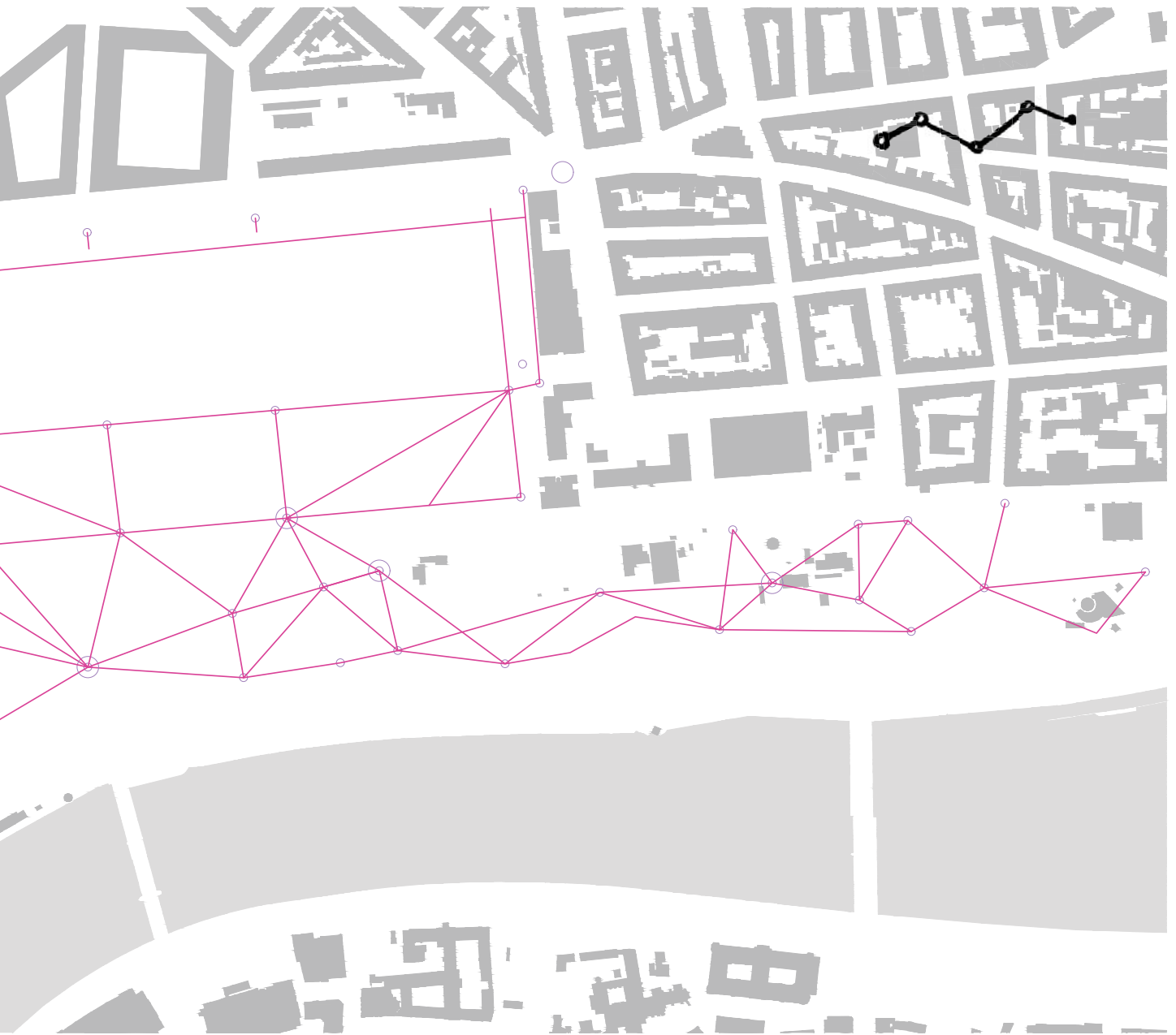
Síť komunikací propojuje jednotlivé uzly, pohledové a objektové cíle. Na křižení komunikací potom vznikají uzly nové.

Cesty jsou hierarchizované dle významu, a variují mezi úzkými, méně významnými propojkami z písčitém povrchem, přes betonové široké hlavní komunikace po monumentální dlážděné cesty proměnády.

Jeden z pohledových cílů, metronom

○ TÉMATICKÉ CELKY

- 1_otevřený prostor
- 2_pobytová louka
- 3_pikniková louka
- 4_kulturní hřiště
- 5_studovna v parku
- 6_dětské hřiště
- 7_psí louka

● INTERAKČNÍ PRVKY

- 1_Box_piknik
- 2_Box_bar
- 3_Box_café
- 4_Sad
- 5_Závlahová nádrž
- 6_Metronom<->Stalin

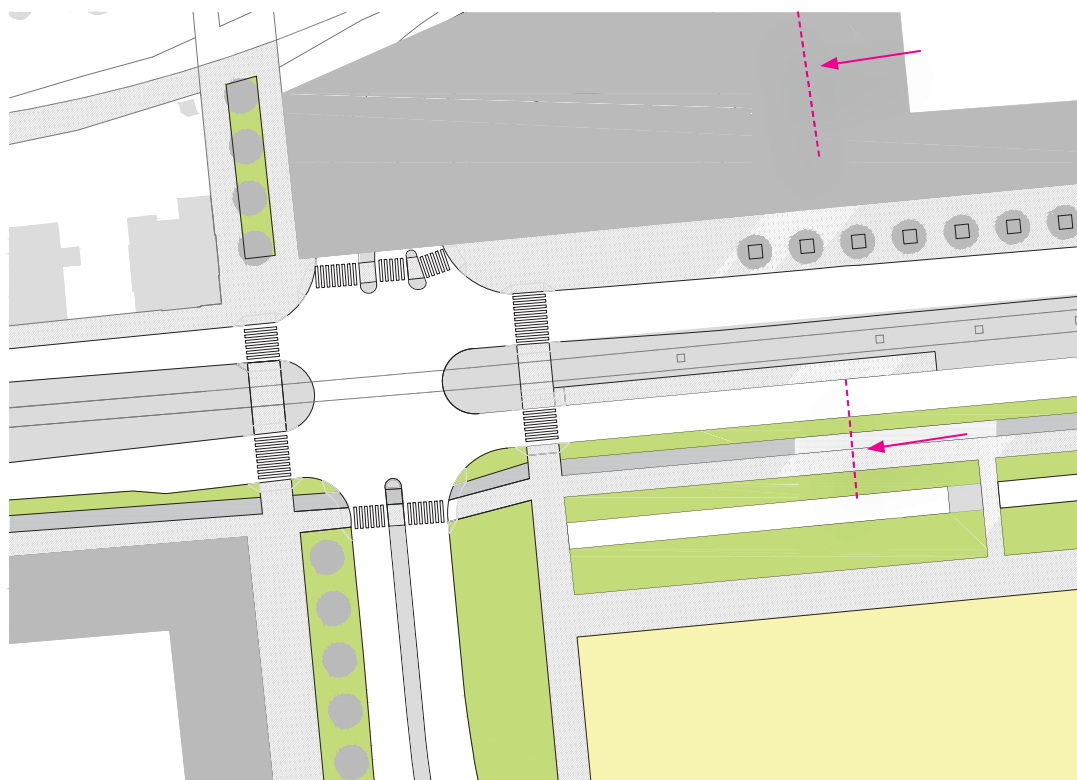
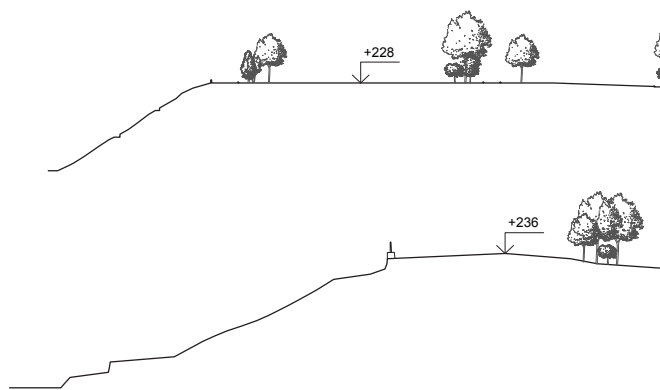

Uliční profil třídy Milady Horákové

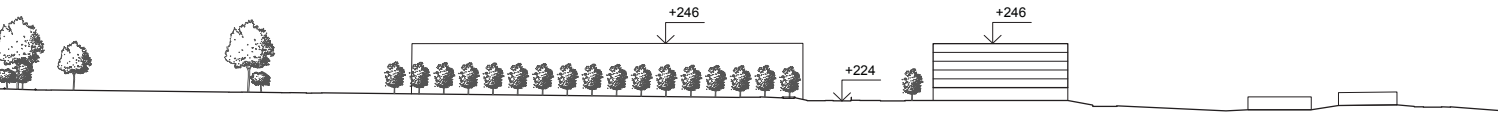
Nově navržené

Nově navrhovaný polyfunkční dům vytváří živý obchodní parter, na který navazuje široký pobytový chodník určený pouze pro pěší. Cyklostezka je umístěna na straně Letenské pláně a je dimenzovaná pro obousměrný provoz. Na straně polyfunkčního domu a stadionu je navrženo stromořadí břěštovce západního (*Celtis occidentalis*), které navazuje na stromořadí již vysázené podél domu Molochova a poté na Hradčanské. Podél chodníku je navržen pruh pro podélné parkování, případně rychlé zastavení.

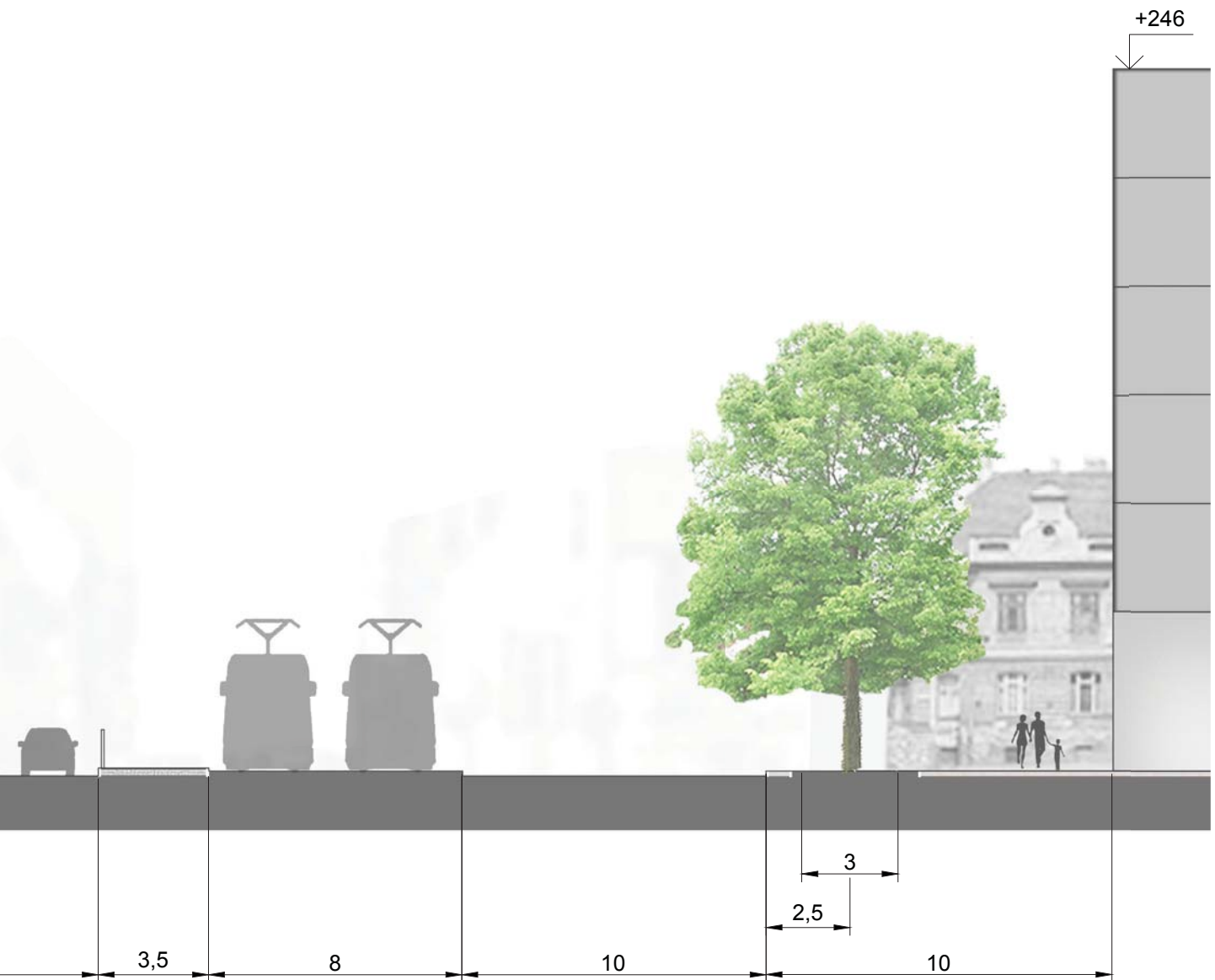
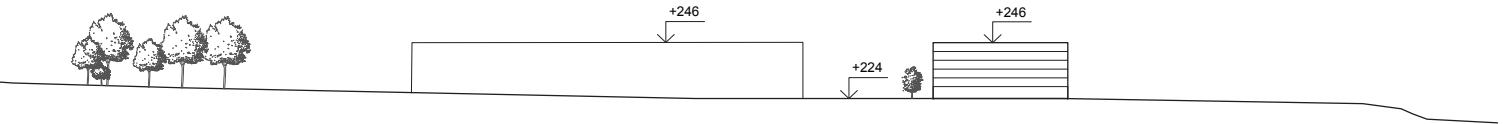
V místě vyústění tunelu navrhuji úroňovou křižovatku a přechod pro chodce společně s tramvajovou zastávkou, která zlepší dostupnost území. Zastávka je párová, k již existující zastávce Sparta, přidávám tedy zastávku pouze ve směru na Letenské náměstí.

Řez v místě detailů

Řez procházející nejvyšším bodem památníku

DETAIL A

ULIČNÍ - VOLNÝ PROSTOR

Uliční prostor je oddělen od volného prostoru Letenské pláně pomocí zvýšeného obrubníku se záhony tvarovaných dřevin (zimoztráz vždyzelený, buxus sempervirens). Prostor pláně je chráněn před přímým stykem s ulicí, vstupy ve vyznačených místech umocňují moment překvapení při konfrontaci s otevřeným prostorem. Zídky umožňují posezení a sledování dění.

Rozhraní ulice - otevřený prostor

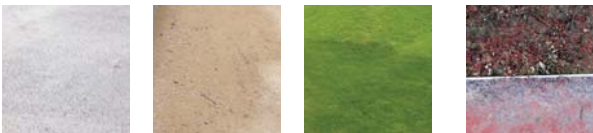

DETAIL B

VOLNÝ - NEFORMÁLNÍ PROSTOR

Otevřený volný prostor je ještě více zvýrazněn pískovým povrchem celé plochy. Celá zóna je ponechána bez stromů, jedinou výjimku tvoří stromořadí podél budov, která činí uchopitelným jejich velké měřítko. Písková plocha nenápadně přechází v travnatou a poté graduje v pobytovou louku se soliterními stromy. Okolo celé písčité plochy je vedena stezka s betonovým povrchem, oddělená nerezovým obrubníkem, který je použit v celé této části.

Páteřní stezka je vedena v místě hrany volného prostoru a dovoluje po celou dobu sledovat měnící se scénérii.

Rozhraní otevřený - neformální prostor

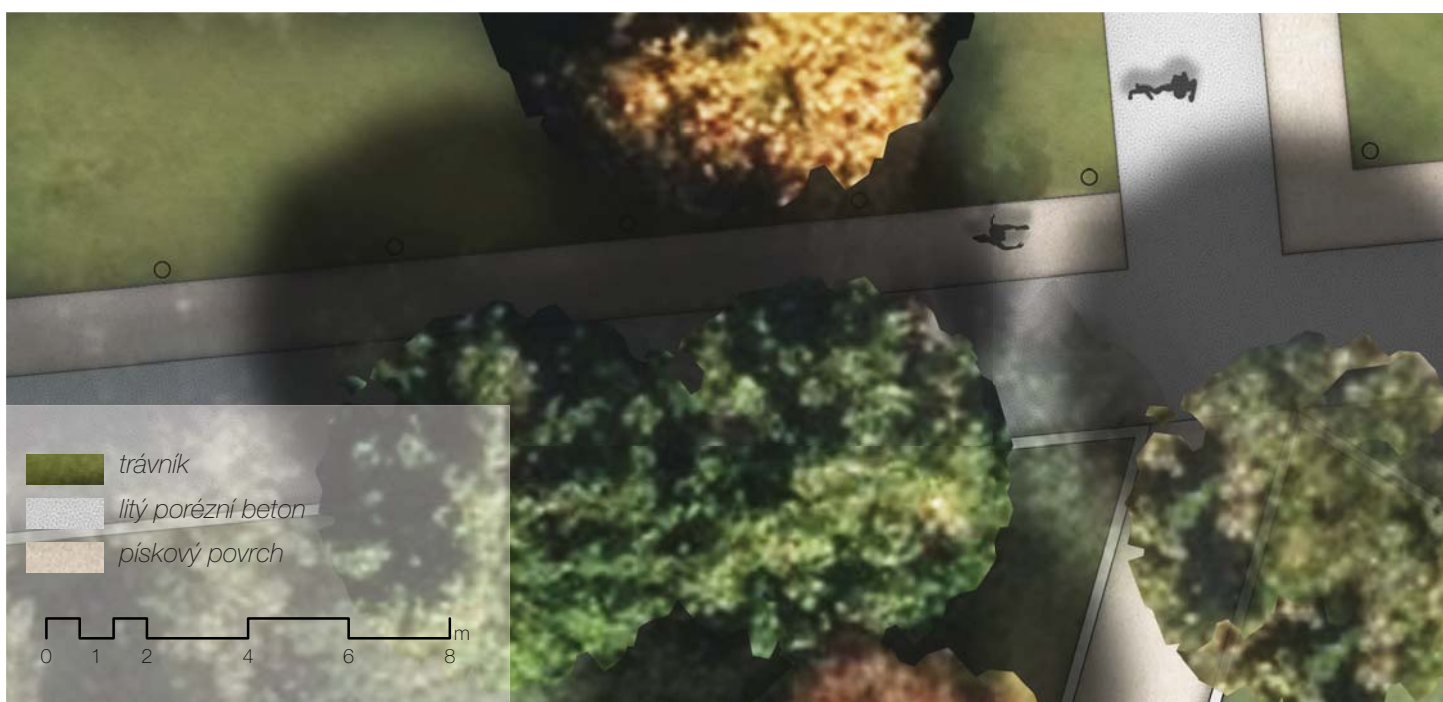
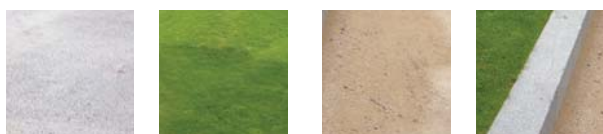

DETAIL C

NEFORMÁLNÍ - FORMÁLNÍ PROSTOR

Pobytová louka je neformální prostor pro relaxaci, sportovní vyžití a setkávání s přáteli. Vzrostlé stromy poskytují stín, mobiliář je rozmístěn volně v prostoru a má přírodní charakter. Materiálově je použito dřevo pro sedací plochy a beton pro stoly v piknikové části neformálního prostoru.

Rozhraním probíhá páteřní komunikace, která směrem k neformálnímu prostoru volně plyne, směrem k formálnímu prostoru je potom oddělena žulovými obrubníky.

Rozhraní neformální-formální prostor

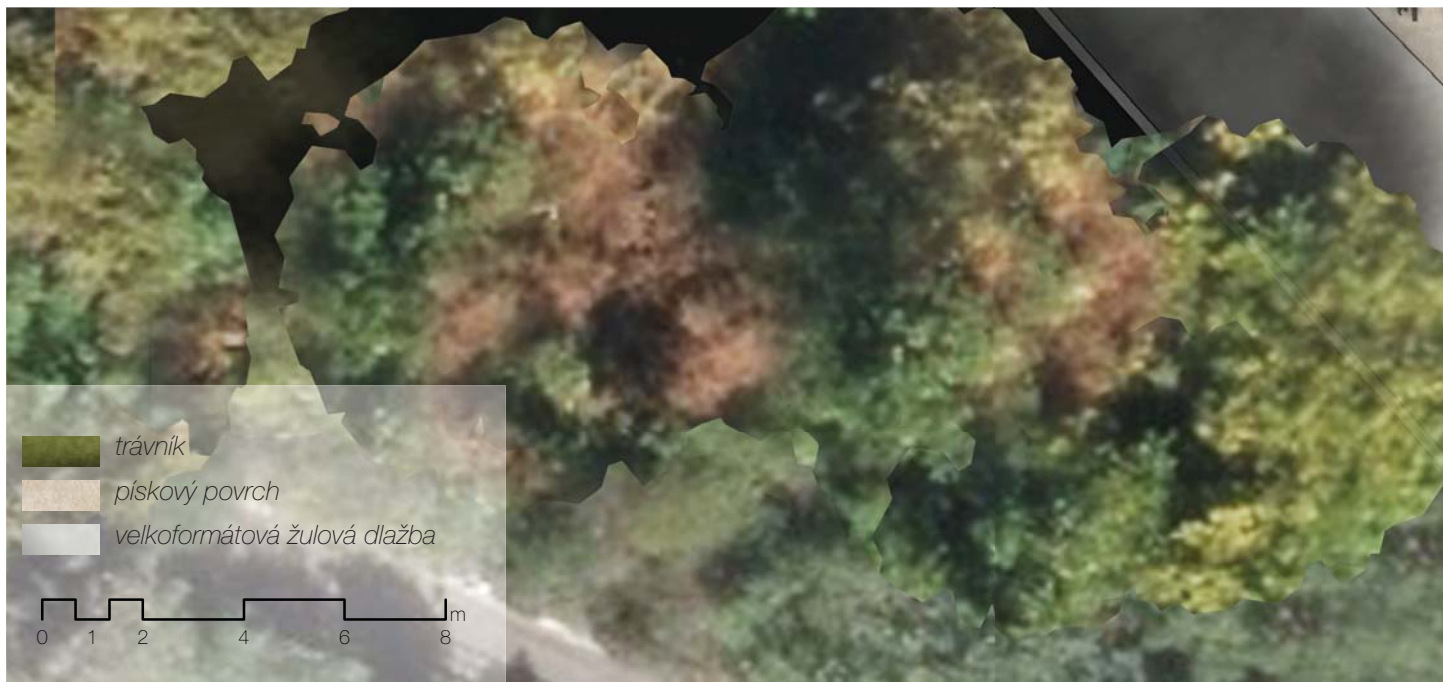
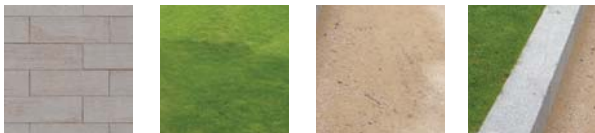
DETAIL D

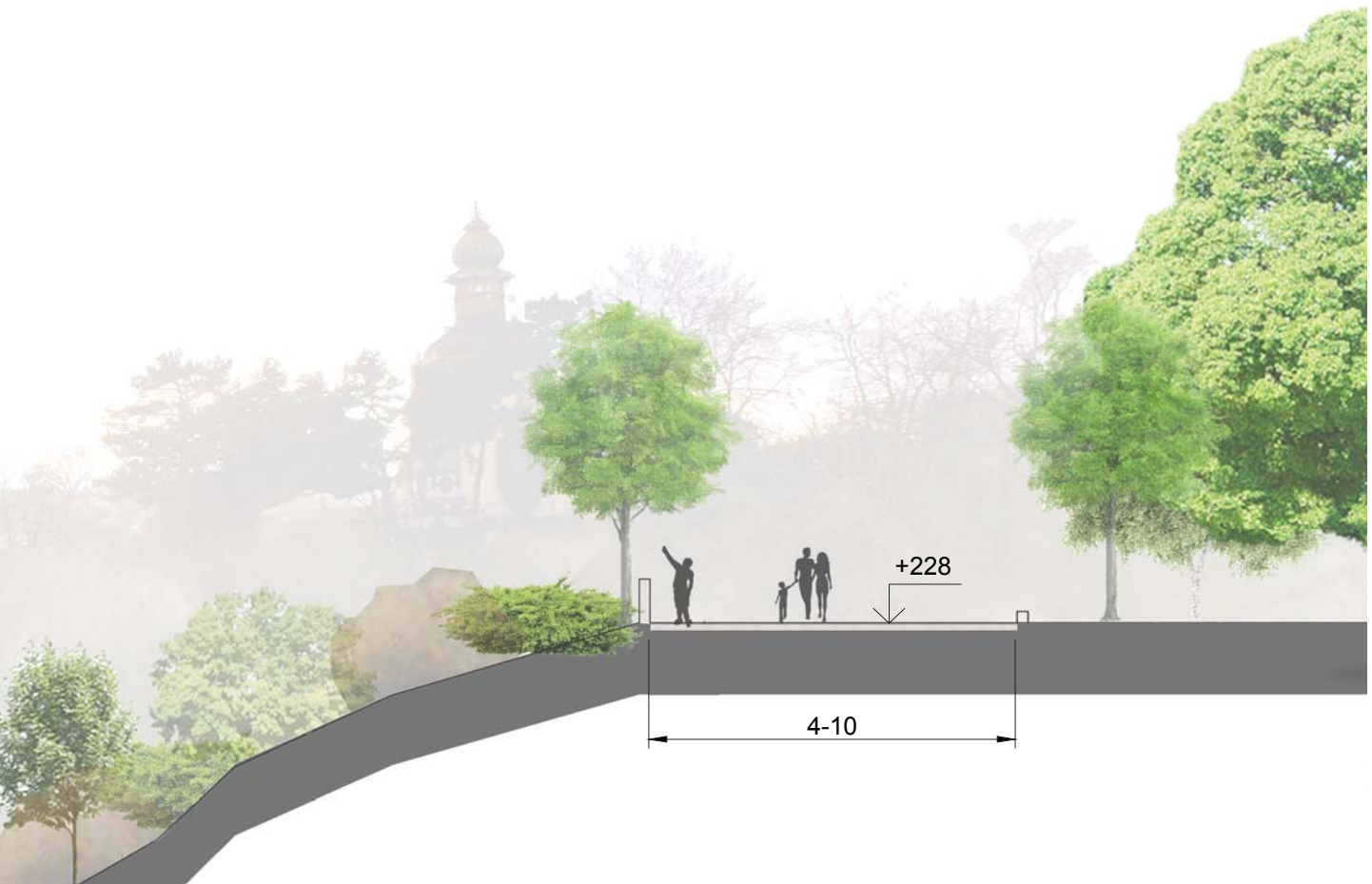
POHLEDOVÁ HRANA

Formální část promenády je schovaná za hradbou zeleně. Tato část Letné má reprezentační funkci. Povrchy odpovídají monumentálnímu prostoru a reagují na objekt památníku. Promenáda je lemována žulovým obrubníkem nebo zvýšeným zábradlím. Mobiliář má reprezentativní charakter a je umístěn podél komunikací.

Mezi volným prostorem pláňe a promenádou není přímý vizuální kontakt. Návštěvník při průchodu od třídy Milady Horákové prochází graduujícím prostorem, který se nakonec otevře do pohledu na scenérii Prahy.

Hierarchie cest je vyjádřena povrchem, hlavní trasa promenády je dlážděná růžovožlutou žulovou velkoformátovou dlažbou a odkazuje se tak na monument bývalého památníku, na který byla použita česká žula. Propojovací cesty mají pískový povrch, u všech cest však zůstává zvýšený žulový obrubník.

Promenáda

INTERAKČNÍ PRVKY

V rámci jednotlivých částí jsou lokalizovány tematické celky, které se zaměřují na určitý typ trávení volného času nebo na určitou skupinu uživatelů. Otevřený prostor slouží především k velkým kulturním akcím, kolektivním sportům. Pobytová louka potom relaxaci, sportu, setkávání, volnému využití. Je vybavena dřevěnými masivními lavičkami volně rozprostřenými v prostoru a vytvářející příjemná zákoutí v blízkosti skupin stromů. Pikniková louka je potom navíc vybavena stoly. Dětské hřiště využívá již stávající nově zrekonstruované hřiště v blízkosti Výletné (fungující restaurace a kavárna). V prostoru vstupu do parku se nachází část nazvaná kulturní hřiště. Pod tímto heslem je myšlen prostor dostatečně vybavený lavičkami, určený pro setkávání. Místo je vhodné pro seniory, je kryté vzrostlými stromy a má velmi dobrou vazbu na veřejnou dopravu. Navrhuji zde malou pískovou plochu sloužící ke hře petanque. Mobiliiář by měl být umístěn blízko sebe aby umožnil sociální kontakty. Terénní zlom v zadní části by potom mohl být využit jako sedací schody s možností drobných kulturních performancí. Psí louka pamatuje na volný pohyb psů, není však ohrazena, park by měl zůstat prostupný a přístupný ve všech směrech. V jednom z nejnižších míst parku potom navrhuji irigační nádrž, která by pomohla vyřešit složitou situaci s dopravou vody na zavlažování parku, především potom jižních svahů. Vodná prvek zároveň dodá místu charakter.

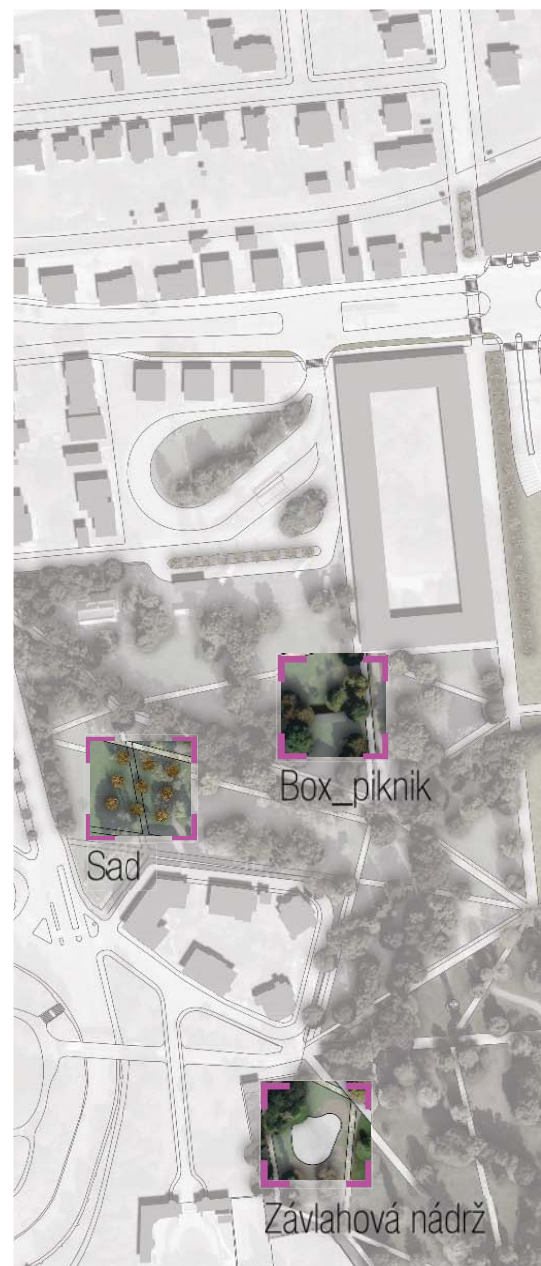
V blízkosti důležitých bodů a křížení a v místech tematických celků jsou instalovány interakční prvky. Jedná se o drobné zásahy, které dodávají místům charakter, zpříjemňují je a vybavují.

BOX

Do parku navrhuji soubor boxů, které respektují architektonický styl Letenské pláně jako měsíční krajiny, jde o jednoduchou architekturu s jasným designem. Materiálově se jedná především o beton a dřevo. Boxy obsahují vždy část veřejných toalet a stánek s občerstvením, vybavení se liší podle tematického celku. Boxy jsou strategicky rozmístěny poblíž klíčových bodů a na kříženích cest. Zajišťují rovnoměrnou dostupnost k vybavenosti, respektují již existující zázemí a vhodně jej doplňují. Box_café například zajišťuje i dodávku elektrické energie pro tematický celek Studovny v parku. Každý box je doplněn odpovídajícím mobiliářem.

SAD

Ve vstupní části Chotkových sadů navrhuji vysázet devět stromů ve tvaru šachovnice, které vytvoří formální vzhled vstupu a zároveň zlepší přehlednost a bezpečnost v území. V současné době se v tomto místě nachází rozrostlé keře, které využívají bezdomovci k přenocování a prostor naprosto neodpovídá jeho funkci a významu. Zároveň tak reaguji na park Charlotte G. Masarykové, který se nachází přes ulici a který je pojatý jako otevřená galerie s množstvím soch.

METRONOM

Místo srazů, místo výhledů a místo s neuvěřitelným potenciálem, vyhledávané všemi generacemi. V ideálním případě by mohlo dojít ke zrekonstruování prostor uvnitř podesty památníku. Na toto téma již bylo zpracováno mnoho návrhů, jedním z nich bylo například delfinárium, avšak já se přikláním k využití, které by více reflektovalo symboliku místa, jeho cykličnost, propojení minulosti s budoucností. V současné době již probíhají pokusy o znovuoživení tohoto místa drobnými kulturními akcemi.

Pikniková louka - Box_piknik

KATALOG MATERIÁLŮ A PRVKŮ

Pochozí bylinný trávnik

Pískový povrch

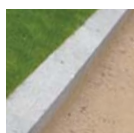
Porézní litý beton
- vodopropustný, nebrání vsakování

Řezaná žulová dlažba
- růžová
- dlaždice 400 x 200 x 20 mm

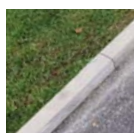
Žulová dlažba dvoubarevná
- kostka 40 x 60 mm

Žulový obrubník

Nerezový obrubník

Betonový obrubník

Parková lavička

Masivní dřevěná lavice

Betonový stůl s dřevěnými lavicemi

ZDROJE

konzultace doc. Ing. arch Jan Jehlík
Ing. Jan Špilar, dopravní řešení
Ing. Radmila Fingerová, krajinářské řešení
Ing. Karel Slánský
Ing. Vladimír Janeček, Ph.D., dendrologie

Geografická data poskytl Institut plánování a rozvoje Hlavního města Prahy

Manuál tvorby veřejných prostranství hlavního města Prahy, IPR, 2014

Praha v plánech a projektech, ÚRM, 1999

Letná, History and development od the area; Eva Skalická a kolektiv, ÚRM, Praha 2007

Schama Simon, Krajina a paměť, 2008

Handbook for cycle-friendly design, Sustrans, 2014

REFERENCE

San Francisco Corporate Headquarters, USA, OLIN

Parc André Citroën, Paris, France, Gilles Clément, Alain Provost, Patrick Berger, Jean-François Jodry, Jean-Paul Viguier.

The Park, Praha, ČR, Cigler Marani Architects

Zeppelinfeld, Nürnberg

High Line, New York, USA, James Corner Field Operations

Braham Street Park, London, UK, EDCO Design London

www.iprpraha.cz

www.geoportal.cuzk.cz

www.klubzastarouprahu.cz

www.zastarouprahu.cz

www.letenskaplan.webgarden.cz

www.letnasobe.cz

www.praha7.cz

PŘÍLOHY

CD

VÝKRESY

- 1 Celoměstský kontext
- 2 Situace širších vztahů
- 3_1 Půdorys veřejného prostoru
- 3_2 Výkres veřejného prostoru
- 4 Řezy územím
- 5_1 Detail A
- 5_2 Detail A_struktura povrchů
- 5_3 Detail B
- 5_4 Detail B_struktura povrchů
- 5_5 Detail C
- 5_6 Detail C_struktura povrchů
- 5_7 Detail D
- 5_8 Detail D_struktura povrchů
- 6 Architektonický detail

Mé poděkování patří především vedoucímu práce panu docentu Jehlíkovi za jeho inspirativní vedení, otevřené diskuze a podporu při zpracovávání tématu. Dále potom děkuji všem, kteří mi poskytli cenné rady, názory, konzultace a podporu.

